

'Rijk moet divisies voor stadswarmte nationaliseren' | Advies: nationaliseer stadswarmtedivisies Vattenfall en Eneco

Het Financieele Dagblad 24 januari 2025 vrijdag 12:00 AM GMT

Copyright 2025 FD Mediagroep B.V. All Rights Reserved

Section: PAGINA 2; PAGINA 7; Blz. 2; Blz. 7

Length: 716 words

Byline: Eva Rooijers; Orla McDonald

Body

Rijk moet stadswarmtetakken van Vattenfall en Eneco kopen

Het Rijk moet zo snel mogelijk de divisies voor stadswarmte van energiebedrijven <u>Vattenfall</u> en Eneco nationaliseren. Anders dreigt jarenlange stilstand in de markt voor de groene energiebron. De kosten zouden liggen op ongeveer €2 mrd. Dat concludeert onderzoeksbureau CE Delft in een gisteren gepubliceerd rapport in opdracht van het ministerie van Economische Zaken. De energiebedrijven zelf zijn fel tegen het voorstel.

Pagina 7

Dat adviseert CE Delft in een gisteren verschenen rapport

Orla McDonald en Eva Rooijers

Amsterdam

Het Rijk moet zo snel mogelijk de divisies voor stadswarmte van energiebedrijven <u>Vattenfall</u> en Eneco nationaliseren. Anders dreigt jarenlange stilstand in de markt voor de duurzame energiebron. De aankoopkosten van de warmtebedrijven zouden liggen op ongeveer €2 mrd. Dat concludeert onderzoeksbureau CE Delft in een gisteren gepubliceerd rapport in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

Eneco ziet niets in nationalisatie. 'Daarmee los je de problemen niet op', zegt Ron Wit, directeur van Eneco's warmtebedrijf. 'Integendeel, zo'n traject neemt zeker vier jaar in beslag en zorgt alleen maar voor meer vertraging.'

'Rijk moet divisies voor stadswarmte nationaliseren' | Advies: nationaliseer stadswarmtedivisies Vattenfall en Eneco

Het kabinet ziet de aanleg van warmtenetten als een belangrijke manier om klimaatdoelen te halen. Huizen worden dan via pijpleidingen verwarmd met hitte afgevangen van industriële processen, afvalverwerking of uit ondergrondse bronnen. Nu zijn ongeveer 500.000 van de acht miljoen woningen in Nederland aangesloten op stadswarmte, maar dat moet verdubbelen in 2030. Ook om de krapte op het stroomnet niet nog verder te laten oplopen, wat kan gebeuren als te veel huishoudens overstappen op elektrische warmtepompen. De bouw van stadswarmtenetten is echter bijna volledig stil komen te vallen door een nieuw aan te nemen warmtewet. Die bepaalt dat de huidige netwerken voor minimaal 51% in publieke handen moeten komen. Vattenfall, Eneco en Ennatuurlijk (samen goed voor zo'n 85% van alle stadswarmte-aansluitingen) zijn fel gekant tegen deze plannen. Volgens de bedrijven kunnen ze geen investeringen van honderden miljoenen doen als ze geen zeggenschap hebben over de projecten. Daarbovenop komt nog eens de inflatie die de winstgevendheid onder druk zet. De snelste manier om de impasse te doorbreken is de nationalisatie van de warmtebedrijven van Vattenfall en Eneco, zegt CE-directeur Frans Rooijers. Bij Ennatuurlijk vindt hij dat naast huidige aandeelhouder pensioenuitvoerder PGGM, ook het Rijk en netbeheerder Enexis voor een derde deel moeten instappen. Volgens zijn advies zijn de grote warmtebedrijven namelijk wel onmisbaar om de ambities van het kabinet te realiseren. Daar zit de ervaring, kennis en schaal. De nieuwe warmtebedrijven, die nu veelal worden opgericht door gemeenten en provincies, kunnen niet snel genoeg extra aansluitingen realiseren volgens het rapport. Gemeenten en provincies zeggen echter dat zij merken dat inwoners alleen van aardgas afstappen als het warmtenet in handen is van een publieke leverancier. De kosten van de nationalisatie schat Rooijers op een totaal van €2 mrd, zegt hij tegen het FD. Dit baseert hij op de waarde van de warmtedivisies en soortgelijke overnames in het buitenland. Volgens Ennatuurlijk en Eneco is een bedrag van €4 mrd veel realistischer. Ernst Japikse, algemeen directeur van Ennatuurlijk, noemt de nieuwe warmtewet een ticket naar ellende. 'Het gaat meer geld kosten en leidt tot vertragingen, want je vraagt publieke instanties iets te doen waar ze geen verstand van hebben.' Maar als de wet er doorheen komt, is het volgens hem beter dat grote professionele aandeelhouders zoals staatsbedrijf EBN en Enexis instappen, dan dat per project een andere gemeente aandeelhouder wordt. Vattenfall zegt dat het belangrijk is dat het eigen warmtebedrijf in zijn geheel bij elkaar blijft, om de realisatiekracht te behouden. Het energiebedrijf is met het Rijk in gesprek over verschillende toekomstscenario's. Het liefst zien de energiebedrijven echter dat de dit voorjaar te behandelen warmtewet wijzigt. Eneco wil dat gemeenten kunnen kiezen of ze een meerderheidsbelang nemen. 'Dan kunnen wij met hen volop aan de slag.'

De bedrijven zijn fel tegen nationalisatie. Ze willen alleen investeren als ze zeggenschap krijgen

Load-Date: February 17, 2025

End of Document